

NP-104

November-2017

LL.B., Sem.-V

306 F : Principles of Negotiable Instruments

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

સૂચના : દરેક પ્રશ્ન સમાન ગુણ ધરાવે છે.

1. “કોઈ પરકામ્ય લેખ એકવાર યથાનુક્રમે ધારણ કરનાર પાસેથી પસાર થાય પછી તે બધી ક્ષતિઓથી મુક્ત થઈ જાય છે.” આ વિધાનની ચર્ચા યથાનુક્રમે ધારણ કરનારનાં અધિકારો સમજાવીને કરો.

અથવા

વચનચિઠ્ઠી એટલે શું ? વ્યાખ્યા આપી સમજાવો. તેનાં આવશ્યક તત્ત્વોની ચર્ચા કરો. તે વિનિમયપત્રથી કઈ રીતે અલગ છે ?

2. “શેરો” એટલે શું ? પરકામ્ય લેખ પર કરવામાં આવતા શેરાનાં વિવિધ પ્રકારો વિગતવાર સમજાવો.

અથવા

નીચેનાની સમજૂતી આપો :

- (i) પરકામ્ય લેખ ધારા હેઠળનાં અનુમાનો
- (ii) ઈલેક્ટ્રોનિક ચેક

3. “પરકામ્ય લેખ ધારા” 1881 ની કલમ 138 અન્વયેની ચેકનો અનાદર થયેથી કરવામાં આવતી ફોજદારી કાર્યવાહીમાં “ગુનાહિત માનસ” (Mens Rea) નો સિદ્ધાંત અમલી બનતો નથી.” આ વિધાનની ચર્ચા ઉચિત કેસો સાથે કરો.

અથવા

કાયદેસરનાં ચેકની આવશ્યકતાઓ સમજાવો તથા ચેક કોસ કરવાનાં વિવિધ પ્રકારો જણાવો.

4. નીચેના પૈકી ગમે તે બે વિશે સમજૂતી આપો :

- (1) પરકામ્ય લેખ ધારા, 1881 અન્વયે ગુનાઓનો માંડવાળ કરવાની જોગવાઈઓ
- (2) પરકામણ અને પુનઃપરકામણ
- (3) પરિપક્વતા અને છુટનાં દિવસો
- (4) માનાર્થે સ્વીકાર અને માનાર્થે ચૂકવણી
- (5) ડ્રોઈ અને જરૂરિયાતનાં સમયનો ડ્રોઈ

NP-104

November-2017

LL.B., Sem.-V

306 F : Principles of Negotiable Instruments

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

Instruction : Each question carries **equal** marks.

1. "Once a negotiable instrument passes through the hands of Holder-in-due Course, it gets cleansed from all defects." Discuss this statement by explaining the rights of Holder-in-due Course.

OR

Define and explain Promissory Note. Discuss its essential ingredients. How it differs from Bill of Exchange ?

2. What do you mean by Endorsement ? Explain in detail the types of Endorsement of negotiable instrument.

OR

Explain the following terms :

- (1) Presumptions under the Negotiable Instruments Act
- (2) Electronic Cheque

3. "Principle of Mens Rea is not applicable in a criminal proceedings in the event of dishonour of cheque under Section 138 of the Negotiable Instruments Act, 1881." Discuss this statement with relevant cases.

OR

Explain the essentials of valid cheque and state various types of crossing of cheque.

4. Explain any **two** from the following :

- (1) Provisions relating to compounding of offence under the Negotiable Instruments Act, 1881.
- (2) Negotiation and Negotiation Back.
- (3) Maturity and Days of Grace.
- (4) Acceptance for Honour and Payment for Honour.
- (5) Drawee and Drawee in case of need.